

Heimildaskrá um íslenska lífeyriskerfið

Formáli

Íslenska lífeyriskerfið á sér langa sögu og færa má fyrir því ákveðin rök að Ómagabálkur Grágás sem nær aftur til ársins 1097, sé elsta heimild um framfærslu- og jafnvel lífeyrisgreiðslur á Íslandi. Hlutverk þessarar nefndar var ekki að leita aftur um aldir að heimildum, en til að skrifa skýrslu um góðar venjur í eigna- og áhættustýringar og endurskoða lagaheimildir sem því tengjast, þurfti nefndin að afla heimilda víða. Eitt af fyrstu verkefnum nefndarinnar var því að byggja upp heimildaskrá um lífeyriskerfið og það viðfangsefni sem henni var falið. Heimildum um lífeyriskerfið er ekki haldið skipulega til haga hjá Landssamtökunum, en að mati nefndarinnar er mikilvægt að samtökin komi sér upp skipulagðri heimildaskrá fyrir innri starfsemi og aðildarsjóði. Heimildir um íslenska lífeyriskerfið skipta þúsundum og inn á heimasíðu LL má finna vísir að lagalegum heimildum, lista yfir dóma Hæstaréttar, álit umboðsmanns Alþingis og skrá yfir dóma og álit. Bækur, skýrslur og greinar um lífeyrissjóði birtast reglulega og Landsamtökin hafa staðið mjög vel að miðlun upplýsinga um heimasíðuna, bæði með fréttaflutningi og undir liðnum kynningarefni. Þar má finna fjölmargar heimildir sem nýtast í umfjöllun og vinnu fyrir lífeyrissjóði. En hægt er að gera betur og nefndin leggur til að komið verði á skipulagðri heimildarskrá sem uppfærð verði með reglulegu millibili og gerð aðgengileg aðildarsjóðum. Meðfylgjandi heimildaskrá er unnin samkvæmt APA kerfi (American Psychological Association) og afmarkast við verkefni nefndarinnar. Í heimildaskrá er heimildum raðað í stafrófsröð höfunda, einskona stofnskjál. Þá hefur heimildum verið raðað eftir efni, sem dæmi um hvernig Landsamtökin gætu flokkað heimildir og gert aðgengilegar. Öllum sem komu að rekstri lífeyrissjóða með einum eða öðrum hætti er hollt að lesa bók Gunnars Baldvinssonar, Verðmætasta eignin eða skýrslu Más Guðmundssonar, Íslenska lífeyriskerfið frá 2000. Þá ættu stjórnarmenn í lífeyrissjóðum að kynna sér Lífeyrishandbókina sem Sigurður K. Egilsson tók saman og Kaupþing gaf út 2007. Eftir því sem viðfangsefnið verður sértækara og flóknara, verður mikilvægara að einstaka starfsmenn og aðrir sem koma að lífeyrismálum, geti flett upp í heimildaskrá LL og dregið að sér efni sem nær til viðkomandi málaflokks. Heimildir um áhættustýringu í lífeyrissjóðum er dæmi um mjög sértækt efni, heimildir sem birtar eru í erlendum fagfimaritum og skýrslur sem gefnar eru út af stofnunum og samtökum sem láta sér málið varða. Skipulögð efnisflokkun og skráning á lykilorðum, gæti gert alla leit að heimildum mun skilvirkari og aukin þekkingarstig samtakanna. Nefndin telur að slík skrá myndi nýtast samtökunum í öllu innra starfi og vonast til að heimildaskrá LL verði gefin út fyrir en síðar.

Heimildir flokkaðar eftir efni

Almennt efni um lífeyrissjóði

- Baldursdóttir, K. (2002 / 4). Þróun lífeyrissjóða 1999-2002. Peningamál , 75-79.
- Baldvinsson, G. (2004). Verðmætasta eignin. Reykjavík: Íslandsbanki.
- Guðmundsson, G., & Baldursdóttir, K. (2005). Lífeyrissjóðir - framtíðarhorfur og óvissuþættir. Peningamál , 4, bls. 85-102.
- Guðmundsson, M. (2000). Íslenska lífeyriskerfið. Reykjavík: Landsamtök lífeyrissjóða
- Guðmundsson, M. (2004 / 1). Íslenska lífeyriskerfið: Uppbygging og lærdómur. Peningamál , 97 - 102.
- Sigurðsson, H. G. (2006). Íslenska lífeyriskerfið í umbreytingu. Reykjavík: Samtök atvinnulífsins.
- Ísleifsson, Ó. (2007). Skipan lífeyrismála á almennum vinnumarkaði. Stjórnsmál og stjórnsýsla - veftímarit , 2, bls. 141-178.

Efni um stjórnun lífeyrissjóða

- Ambachtsheer, K. P. (1998). Pension Fund Excellence. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Ambachtsheer, K. P. (2007). Pension Revolution. New Jersey: John Wiley & Sons.
- Clapman, P. (2007). Best Practice Principles, Committee on Fund Governance. The Stanford Institutional Investors Forum , 1- 31.
- Clark, G. L. (2008). Best-practice pension fund governance. Journal of Asset Management vol 9 , 2-21.
- Musalem, A. R., & Palacios, R. J. (2003). Public Pension Fund Management. Washington: The World Bank.
- OECD, OECD Guidelines for Pension Fund Governance. 2009,
- Sigurður, E. K. (2007). Lífeyrihandbókin. Reykjavík: Kaupþing banki.
- Urwin, R. (2007). Best Practice in Investment Governance for Pension Funds. QFinance , 1-5.
- PWC. (2008). Innra eftirlit - Mikilvægur þáttur í stjórnarháttum fyrirtækja. Reykjavík: PricewaterhouseCoopers hf.

Efni um eignastýringu verðbréfa og lífeyrissjóða

- Anson, M. J. (2006). Handbook of Alternative Assets. New Jersey: John Wiley and Sons.
- Baldursdóttir, K. (2000). Eignir og ávöxtun lífeyrissjóða. Peningamál , 27-31.
- Bodie, Z. (2003). Thoughts on the Future: Life Cycle Investing in Theory and Practice. Financial Analysts Journal , 24-29.
- Dimson, E., Marsh, P., & Staunton, M. (2002). Triumph of the Optimists. Princeton: Princeton University Press.
- Ibbotson, R. G. (2010). The Importance of Asset Allocation. Financial Analysts Journal , 18-20.
- Ísleifsson, Ó. (2009). Svipningar í fjárhag lífeyrissjóða. Stjórnsmál og stjórnsýsla - veftímarit , 1, bls. 129-158.
- Litterman, R. B. (2003). Modern Investment Management an equilibrium approach. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Maginn, J. L., Pinto, J. E., & Mcleavey, D. W. (2007). Managing Investment Portfolios. New Jersey: John Wiley and Sons.
- Magnússon, G. (2002). Eignastýring. Reykjavík: Viðskipta- og hagfræðideild Háskóla Íslands.
- Seðlabankinn. (2007). Ávöxtun erlendra verðbréfa lífeyrissjóðanna árið 2006. Peningamál , 3 , 1-3.
- Stefánsson, S. B. (2003). Hlutabréf og Eignastýring. Reykjavík: Íslandsbanki.
- Swensen, D. F. (2000). Pioneering Portfolio Management: An Unconventional Approach to Institutional Investment. New York: The Free Press.
- Kortleve, N. (2006). Fair Value And Pension Fund Management. Netherlands: Elsevier.
- Egilsson, S. K. (2002). www.ll.is. Sótt 28. May 2010 frá http://www.ll.is/files/badiiccij/fjarfestingarstefnur_lifeyrissjoda.pdf

Efni um áhættustýringu

- Alexander, G. M. (2002). Economic Implications of Using a Mean-VaR Model for Portfolio Selection: A Comparison with Mean-Variance Analysis. *Journal of Economics Dynamics and Control*, 1159-1193
- Artzner, P. F.-M. (1999). Coherent Measures of risk. *Mathematical Finance*, 203-228.
- CEIOPS. (2008). Report on issues regarding the Risk Management Standards on Assets.
- CEIOPS. (2009). Report on risk Management Rules Applicable to IORPs.
- Cheng, P., W. M. (2001). MPT and the downside risk framework: A comment on two recent studies. *Journal of Real Estate Portfolio Management*, 125.
- Beach, S. (2007). Semivariance in Asset Allocations: Longer Horizons Can Handle Riskier Holdings. *Journal of Financial Planning*, 60-69.
- Benaben, B. (2005). *Inflation-Linked Products*. London: Risk Books.
- Blome, S. (2007). *Pension Fund Regulation and Risk Management*. OECD Working Papers nr. 8, 1-59
- Brunner, G., Hinz, R., Rocha, R., van Dam, R., Andersen, E. B., Thompson, G., o.fl. (2008). Risk-based Supervision of Pension Fund. (G. Brunner, R. Hinz, & R. Rocha, Ritstj.) Washington, D.C.: The World Bank.
- Drijver, S. (2005). *Asset Liability Management for Pension Funds using Multistage Mixed-integer Stochastic Programming*. Amsterdam, Netherlands: Labyrinth Publications
- Fjármálaeftirlitið. (2006). Leiðbeinandi tilmæli nr. 1/2006 um álagspróf og upplýsingagjöf um áhættustýringu váttryggingarfélaganna. Reykjavík: Fjármálaeftirlitið.
- Fjármálaeftirlitið. (2006). Leiðbeinandi tilmæli nr. 2/2006 um afleiðunotkun verðbréfasjóða. Reykjavík: Fjármálaeftirlitið.
- Grunner, G., Hinz, R., & Rocha, R. (2008). *Risk-Based Supervision of Pension Funds*. Washington: The World Bank.
- Harlow, W. (1991). Asset Allocation in A Downside-Risk framework. *Journal of Asset Management*, 28-40.
- Harris, D. R. (2004). *Hedging and Value at Risk*. UK: University of Exeter.
- Lucas, A. a. (1998). Extreme Returns, Downside Risk, and Optimal Asset Allocation. *Journal of Portfolio Management*, 71-78
- Preisel, M. J. (2006). *Managing Fair-Valued Pension Liabilities*. Life & Pensions.
- Randall, J. S. (2004). *An Analysis of the Hedging Approach to Modelling Pension Fund Liabilities*. London: Risk Books.
- Sharpe F. William, T. G. (1990). *Liabilities - A new approach*. The Journal of Portfolio Management.
- Sing, T. O. (2000). Asset Allocation in a Downside Risk Framework. *Journal of Portfolio Management*, 213 Vol. 6. Issue.

Heimildaskrá eftir stafrófsröð höfunda

- Alexander, G. M. (2002). Economic Implications of Using a Mean-VaR Model for Portfolio Selection: A Comparison with Mean-Variance Analysis. *Journal of Economics Dynamics and Control*, 1159-1193.
- Ambachtsheer, K. P. (1998). *Pension Fund Excellence*. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Ambachtsheer, K. P. (2007). *Pension Revolution*. New Jersey: John Wiley & Sons.
- Anson, M. J. (2006). *Handbook of Alternative Assets*. New Jersey: John Wiley and Sons.
- Artzner, P. F.-M. (1999). Coherent Measures of risk. *Mathematical Finance*, 203-228.
- Baldursdóttir, K. (2000). Eignir og ávöxtun lífeyrissjóða. *Peningamál*, 27-31.
- Baldursdóttir, K. (2002 / 4). Þróun lífeyrissjóða 1999-2002. *Peningamál*, 75-79.
- Baldvinsson, G. (2004). *Verðmætasta eignin*. Reykjavík: Íslandsbanki.
- Beach, S. (2007). Semivariance in Asset Allocations: Longer Horizons Can Handle Riskier Holdings. *Journal of Financial Planning*, 60-69.
- Benaben, B. (2005). *Inflation-Linked Products*. London: Risk Books.
- Blome, S. (2007). *Pension Fund Regulation and Risk Management*. OECD Working Papers nr. 8, 1-59.
- Bodie, Z. (2003). Thoughts on the Future: Life Cycle Investing in Theory and Practice. *Financial Analysts Journal*, 24-29.
- Brealey, R. A., Myers, S. C., & Allen, F. (2005). *Principles of Corporate Finance*. New York: McGraw-Hill/Irwin.

- Brennan, J. (2002). *Straight talk on investing*. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.
- Brunner, G., Hinz, R., Rocha, R., van Dam, R., Andersen, E. B., Thompson, G., o.fl. (2008). *Risk-based Supervision of Pension Fund*. (G. Brunner, R. Hinz, & R. Rocha, Ritstj.) Washington, D.C.: The World Bank.
- CEIOPS. (2008). *Report on issues regarding the Risk Management Standards on Assets*.
- CEIOPS. (2009). *Report on risk Management Rules Applicable to IORPs*.
- Cheng, P., W. M. (2001). *MPT and the downside risk framework: A comment on two recent studies*. *Journal of Real Estate Portfolio Management*, 125.
- Clapman, P. (2007). *Best Practice Principles, Committee on Fund Governance*. The Stanford Institutional Investors Forum, 1- 31.
- Clark, G. L. (2008). *Best-practice pension fund governance*. *Journal of Asset Management* vol 9, 2-21.
- Dimson, E., Marsh, P., & Staunton, M. (2002). *Triumph of the Optimists*. Princeton: Princeton University Press.
- Drijver, S. (2005). *Asset Liability Management for Pension Funds using Multistage Mixed-integer Stochastic Programming*. Amsterdam, Netherlands: Labyrinth Publications.
- Egilsson, S. K. (2002). *www.ll.is*. Sótt 28. Maí 2010 frá http://www.ll.is/files/badiiccihj/fjarfestingarstefnur_lifeyrissjoda.pdf
- Fjármálaeftirlitið. (2006). *Leiðbeinandi tilmæli nr. 1/2006 um álagspróf og upplýsingagjöf um áhættustýringu váttryggingarfélaganna*. Reykjavík: Fjármálaeftirlitið.
- Fjármálaeftirlitið. (2006). *Leiðbeinandi tilmæli nr. 2/2006 um afleiðunotkun verðbréfasjóða*. Reykjavík: Fjármálaeftirlitið.
- Gigurðsson, H. G. (2006). *Íslenska lífeyriskerfið í umbreytingu*. Reykjavík: Samtök atvinnulífsins.
- Grunner, G., Hinz, R., & Rocha, R. (2008). *Risk-Based Supervision of Pension Funds*. Washington: The World Bank.
- Guðmundsson, G., & Baldursdóttir, K. (2005). *Lífeyrissjóðir - framtíðarhorfur og óvissuþættir*. *Peningamál*, 4, bls. 85-102.
- Guðmundsson, M. (2000). *Íslenska lífeyriskerfið*. Reykjavík: Landsamtök lífeyrissjóða.
- Guðmundsson, M. (2004 / 1). *Íslenska lífeyriskerfið: Uppbygging og lærdómur*. *Peningamál*, 97 - 102.
- Gunnarsson, A., & Magnússon, Þ. (Ódagsett). *Eignastýring KB banka hf*. Sótt 22. Maí 2010 frá KB - banki: http://www.ll.is/files/bajaddghhc/GREIN_KBBANKI.pdf
- Harlow, W. (1991). *Asset Allocation in A Downside-Risk framework*. *Journal of Asset Management*, 28-40.
- Harris, D. R. (2004). *Hedging and Value at Risk*. UK: University of Exeter.
- Ibbotson, R. G. (2010). *The Importance of Asset Allocation*. *Financial Analysts Journal*, 18-20.
- Ísleifsson, Ó. (2007). *Skipan lífeyrismála á almennum vinnumarkaði*. *Stjórnsmál og stjórnálysni - veftímarit*, 2, bls. 141-178.
- Ísleifsson, Ó. (2009). *Sviptingar í fjárhag lífeyrissjóða*. *Stjórnsmál og stjórnálysni - veftímarit*, 1, bls. 129-158.
- Jóhannesson, B. (2005). *Tryggingafræðilegar forsendur lífeyrissjóða og hugsanlegar breytingar á þeim í framtíðinni*. *Langá á Mýrum: Stefnumótunarfundur LL október 2005*.
- Kortleve, N. (2006). *Fair Value And Pension Fund Management*. Netherlands: Elsevier.
- Leibowitz, M. a. (1991). *Asset allocation under Shortfall Constraints*. *Journal of Portfolio Management*, 18-23.
- lífeyrissjóða, L. (2.. Febrúar 2002). http://www.ll.is/pdf/verklagsreglur_verdbrefavidskipti.pdf. Sótt 19. maí 2010 frá <http://www.ll.is>: http://www.ll.is/pdf/verklagsreglur_verdbrefavidskipti.pdf
- Litterman, R. B. (2003). *Modern Investment Management an equilibrium approach*. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Lucas, A. a. (1998). *Extreme Returns, Downside Risk, and Optimal Asset Allocation*. *Journal of Portfolio Management*, 71-78.
- Maginn, J. L., Pinto, J. E., & Mcleavey, D. W. (2007). *Managing Investment Portfolios*. New Jersey: John Wiley and Sons.
- Magnússon, G. (2002). *Eignastýring*. Reykjavík: Viðskipta- og hagfræðideild Háskóla Íslands.
- Musalem, A. R., & Palacios, R. J. (2003). *Public Pension Fund Management*. Washington: The World Bank.
- (2009). *OECD Guidelines for Pension Fund Governance*. OECD.
- OECD. (2007). *Pensions at Glance*. OECD Publishing.
- OECD. (2010). *Survey of Investment Regulation of Pension Funds*. OECD Publishing.
- Preisel, M. J. (2006). *Managing Fair-Valued Pension Liabilities*. *Life & Pensions*.
- PWC. (2008). *Innra eftirlit - Mikilvægur þáttur í stjórnarháttum fyrirtækja*. Reykjavík: PricewaterhouseCoopers hf.
- Randall, J. S. (2004). *An Analysis of the Hedging Approach to Modelling Pension Fund Liabilities*. London: Risk Books.
- Seðlabankinn. (2007). *Ávöxtun erlendra verðbréfa lífeyrissjóðanna árið 2006*. *Peningamál*, 3, 1-3.
- Sharpe F. William, T. G. (1990). *Liabilities - A new approach*. *The Journal of Portfolio Management*.

- Siegel, J. J. (2005). *Why the Tried and the True Triumph Over the Bold and the New*. New York: Crown Publishing Group.
- Sigurðsson, H. G. (2006). *Íslenska lífeyriskerfið í umbreytingu*. Reykjavík: Samtök Atvinnulífsins.
- Sigurður, E. K. (2007). *Lífeyrihandbókin*. Reykjavík: Kaupþing banki.
- Sing, T. O. (2000). Asset Allocation in a Downside Risk Framework. *Journal of Portfolio Management* , 213 Vol. 6. Issue.
- Stefánsson, S. B. (2003). *Hlutabréf og Eignastýring*. Reykjavík: Íslandsbanki.
- Swensen, D. F. (2000). *Pioneering Portfolio Management: An Unconventional Approach to Institutional Investment*. New York: The Free Press.
- Thompson, G. (2008). *Risk-Based Supervision of Pension Funds in Australia*. The World Bank.
- Þórðarson, B. (2004). *Stefnumörkun í lífeyrismálum*. Reykjavík: Ráðstefna ASÍ og SA, 9. september 2004.
- Urwin, R. (2007). Best Practice in Investment Governance for Pension Funds. *QFinance* , 1-5.

